

“Milieu krijgt niet altijd de aandacht dat het verdient”

Annelies Casteleyn, Tom Havermans en Carlynn Tanghe, milieucoördinatoren ZNA

“Een stok achter de deur, dat missen wij soms”, getuigen Annelies Casteleyn, Tom Havermans en Carlynn Tanghe van de milieudienst van het Ziekenhuis Netwerk Antwerpen (ZNA). “Vaak worden duurzame maatregelen op de lange baan geschoven, omdat ze niet verplicht zijn. En dat is jammer.”

“De milieucoördinator wordt omgevingscoördinator en besteedt meer aandacht aan de ruimere omgeving. We hopen in de toekomst ook op administratieve vereenvoudigingen waardoor meer tijd vrijkomt om de zaken inhoudelijk diepgaander uit te spitten. *DRIP, Data Rich, Information Poor*, dat is ons intern grapje. We hebben veel data, maar door tijdsgebrek doen we daar te weinig mee.”

Tijdens het bepalen van de budgetten, ruimen duurzame investeringen vaak baan voor andere projecten.

Welke duurzame maatregelen willen jullie nemen waarvoor je nu niet de tijd of de middelen hebt?

“Duurzaam ondernemen wordt belangrijker. Naast milieu winnen ook de sociale en economische aspecten aan belang. Het financiële aspect blijft vanzelfsprekend belangrijk voor een onderneming. In de zorgsector verlopen aankopen en investeringen via openbare aanbestedingen. Hoewel we ook scoren op duurzame zaken, primeert vaak nog steeds de prijs. We hopen dat in de toekomst onze directie nog meer oog heeft voor het totale kostenplaatje (TCO) en dus meer rekening houdt met

de kostprijs, de onderhoudskosten, het energieverbruik en de afvalkost.”

“Milieu krijgt nog niet altijd de aandacht dat het verdient. Tijdens het bepalen van de budgetten, ruimen duurzame investeringen vaak baan voor andere projecten. Tevens stellen we vast dat de handhaving van milieuwetgeving veel minder aanwezig is dan bij de veiligheidswetgeving. Het is moeilijk om onze werkgever dan te overtuigen om te investeren in duurzame maatregelen.”

“Als in VLAREM bijvoorbeeld de verplichting wordt opgenomen dat grote bedrijven een energieplan moeten opmaken, zien wij dit als een echte kans. Echter komt er erg vaak een vrijstelling voor de tertiaire sector en verdwijnt ook onze kans op verbetering. Door zulke vrijstellingen kunnen we de directie niet altijd motiveren om een duurzame investering te doen, want het is geen verplichting.”

De zorgsector heeft onlangs een klimaatakkoord afgesloten. Wat staat daar bijvoorbeeld in?

“Dat akkoord is een ambitieus engagement. Eén van de punten is dat we ernaar streven om ons energieverbruik tegen 2030 met 35% te laten dalen. Daarbij subsidieert de overheid een energieprestatiediagnose, waarin allerlei energiebesparingsprojecten worden voorgesteld. Hiervan zullen we de maatregelen die zich binnen de vijf jaar terugverdienen onmiddellijk uitvoeren. Voor voorstellen met een langere terugverdientijd kunnen er subsidies verkregen worden.”

Uit onze ervaringen blijkt dat de meest succesvolle maatregelen diegene zijn waar het volledige MVO-plaatje klopt: people, planet and profit.

Is dat klimaatengagement haalbaar?

“Mits de nodige stimulansen van de overheid én onze blijvende sensibilisering van ziekenhuisdirectie en medewerkers, menen wij dat dit zeker kan lukken. Het akkoord betreft voornamelijk energiemaatregelen. Iedereen zal dus bij elke aankoop, renovatie of nieuwe investering steeds de meest efficiënte oplossing moeten kiezen en dus rekening houden met het energieverbruik, een correcte dimensionering en sturing.”

Zijn er nog andere verwachtingen die je hebt van de overheid naast meer sturing?

“Meer initiatieven zoals hun oproep om in de toekomst nog nauwer samen te werken. Vandaag doen we dit al. Zo kopen we met een aantal zorginstellingen samen energie aan, zijn collega's uit de sector naar ons afvalbeheer komen kijken en wij naar hun inventarisatiesysteem van gevaarlijke materialen. Ziekenhuizen hebben op milieu en technisch vlak geen geheimen voor elkaar, waardoor er inderdaad nog veel meer mogelijkheden zijn.”

“Misschien kunnen we samen een VLAREM audit-tool ontwikkelen. Dat bespaart iedereen tijd en middelen.

Alle ziekenhuizen zijn immers sterk vergelijkbaar. Als we de milieuvergunningen naast elkaar leggen, is 90% van de installaties hetzelfde. Een audittool via een app waarmee je alle hinderlijke inrichtingen afpunt op VLAREM-conformiteit en die dan automatisch een rapport samenstelt, lijkt ons dan ook een gedroomd werkmiddel. We hopen dat we met andere partijen uit de zorgsector hierin kunnen investeren.”

Op welke duurzame realisatie zijn jullie fier?

“Housekeeping werkte met een breed gamma, vaak gevaarlijke en ongezonde, poetsproducten. Voor elke toepassing was er een product, terwijl dat vaak niet nodig is. We hebben het aanbod verkleind en vervangen door milieuvriendelijke alternatieven. De producten zijn daarvoor beter gekend door de medewerkers en veel veiliger in gebruik. Ook hebben we een automatisch doseersysteem ingevoerd. Hierdoor daalt het verbruik, verminderen de risico's op verkeerd gebruik, het team wint tijd en de kosten dalen.”

“Uit onze ervaringen blijkt dat de meest succesvolle maatregelen diegene zijn waar het volledige MVO-plaatje klopt: people, planet and profit. En daar willen we de komende jaren voluit op inzetten.”

